

Fairtradová města v České republice

„Bohatství naleznete v užívání, nikoli ve vlastnictví.“

Aristoteles

Co je fair trade?

Spravedlivá cena, která se nachází nad úrovní světových cen

Sociální příplatek, který je určen na místní sociální a environmentální projekty

Možnost předfinancování (40–50 % ceny placeno zálohou předem)

Dlouhodobé obchodní vztahy

Co je fair trade?

Poskytování zpětné vazby o trendech, trhu, legislativě, potravinářských normách; technická pomoc formou rozvojových projektů

Důstojné pracovní podmínky a zákaz nucené práce dětí

Většina fair trade produkce je v bio kvalitě, pěstovaná šetrně k životnímu prostředí

Zkrácený a přehledný řetězec mezi producentem a spotřebitelem

Jak fair trade funguje?

vývoj ceny kávy Arabika
na světových trzích
v letech 1989–2005
(www.ico.org)

Jak poznat FT produkty?

®

Kde fairtradové zboží najdu?

- specializované obchody (Fair&Bio, Jeden svět, NaZemi)
- biopotraviny (28% fairtradového trhu v ČR)
- řetězce (dm drogerie, Brněnka, Mark&Spencer, Interspar, Globus, Makro, Tesco)
- kavárny (Mamacoffee, Starbucks)
- Ben&Jerry's, Eurest, Delikomat

na českém trhu bylo v roce 2009 přes 2500 fairtradových výrobků

Fairtradová města

<http://cs.wikipedia.org>

článek: Fairtradové město

---

1. MÍSTNÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINA

Ve městě je ustanovena místní řídicí skupina, která má alespoň 3 členy. Jeden z členů je zaměstnanec nebo zastupitel místní samosprávy, který bude zprostředkovávat kontakt s vedením města.

Členy řídicí skupiny mohou být zástupci města, škol, církví, nevládních neziskových organizací, občanů a místních obchodníků. Řídicí skupina určí kontaktní osobu pro komunikaci s Asociací pro fair trade.

Řídicí skupina se schází alespoň jednou ročně. Řídicí skupina vytvoří a průběžně aktualizuje adresář míst dostupnosti fairtradových produktů ve svém městě, aktivně podporuje rozšiřování nabídky fairtradových výrobků, žádá o certifikaci a každoročně posílá Asociaci pro fair trade zprávu o činnosti.

(Přílohou je návrh Konstituce řídicí skupiny a formulář Žádosti o certifikaci)

---

2. OFICIÁLNÍ PODPORA FAIR TRADE

Místní samospráva schválí dokument, ve kterém deklaruje podporu fair trade a zaváže se ke spotřebě fairtradových produktů (např. káva, čaj, květiny, bavlněné a rukodělné výrobky).

Město informuje o svém statusu Fairtradového města ve svých informačních materiálech, na webových stránkách a dalšími způsoby.

Město poskytne na svých webových stránkách prostor pro řídicí skupinu. Na webu města by měla být uvedena místa, kde je fairtradové zboží dostupné.

(Přílohou je návrh Deklarace podpory fair trade)

---

3. DOSTUPNOST FAIR

TRADE PRODUKTŮ

Fairtradové produkty jsou prodávány v místní maloobchodní síti (v obchodech, supermarketech, klubech, čerpacích stanicích, novinových stáncích atd). Fairtradové produkty jsou podávány v místních kavárnách, restauracích, klubech apod.

Pro naplnění kritéria jsou určující maloobchodní prodejci, kteří mají v nabídce alespoň 3 druhy fairtradového zboží z alespoň 2 různých produktových skupin, veřejná stravovací zařízení musí nabízet alespoň 1 druh fairtradového zboží (seznam výjimek vyhlašuje Asociace pro fair trade).

Potřebný počet maloobchodních prodejců i veřejných stravovacích zařízení je stanoven podle počtu obyvatel města v Kvantifikační tabulce dostupnosti. Prodejní nebo stravovací místo musí mít pravidelnou otevírací dobu. V místech prodeje by měla být zřetelně uvedená informace o tom, že je zde v prodeji nebo v nabídce fairtradové zboží. *(Přílohou je Kvantifikační tabulka a Seznam výjimek)*

---

4. MÍSTNÍ PODPORA

Místní občané a organizace (školy, nevládní neziskové organizace, církve, knihovny atd.) **podporují myšlenku fair trade pořádáním osvětových akcí a nákupem fairtradových produktů.** Místa podpory fair trade mohou být označena nálepkami nebo plakáty.

---

5. MÉDIA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Místní řídicí skupina usiluje o medializaci tématu fair trade v místních médiích. Řídicí skupina ve spolupráci s městem alespoň jednou ročně pořádá akci na propagaci fair trade.

Malmö

Nenagh

Neuss

---

město Neuss, okres Rhein-Kreis Neuss

- služební oblečení (hasiči, zahradníci)
  - hračky (školky, dětská centra)
  - sportovní míče (městské školy)
  - květiny (certifikace FLP) a náhrobní kameny
  - nápoje na zasedání městské rady
-
-

Fairtradové školy

---

1. ŘÍDÍCÍ SKUPINA

Na škole je založena řídicí skupina, která má alespoň 3 členy (alespoň jednu třetinu tvoří žáci nebo studenti, předsedou řídicí skupiny je učitel nebo zaměstnanec školy, předsedou řídicí skupiny na vysoké škole může být student).

2. OFICIÁLNÍ PODPORA FAIR TRADE

Řídicí skupina sepíše strategický dokument pro podporu fair trade na škole, podepíše jej ředitel školy, děkan nebo rektor.

3. NÁKUP FAIR TRADE PRODUKTŮ

Škola se ve strategickém dokumentu zaváže k nákupu fairtradových produktů pro vlastní spotřebu.

4. VÝUKA GLOBÁLNÍCH TÉMAT

Školní vzdělávací plán ZŠ a SŠ klade důraz na výuku globálních témat vymezených Rámcovým vzdělávací programem jako průřezová témata (především téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova). Vysoké školy zařazují globální témata včetně fair trade do řádné výuky nebo je sdělují jinou vhodnou formou (semináře, besedy, přednášky atd.). Škola propaguje koncept fair trade při akcích školy, ve školním časopise a na webových stránkách školy.

5. AKCE PRO VEŘEJNOST

Škola uspořádá jednou ročně větší propagační akci na podporu fair trade pro širší veřejnost.

Fairtradové církve

---

1. OSOBA ZODPOVĚDNÁ ZA FAIR TRADE

Představitelé sboru nebo náboženské obce vyberou osobu zodpovědnou za propagaci fair trade a nákup fair trade zboží, osoba bude také komunikovat s certifikátorem.

2. OFICIÁLNÍ PODPORA FAIR TRADE

Sbor / náboženská obec se oficiálně zaváže k podpoře fair trade (usnesení může být přijato vedením sboru nebo na výročním zasedání).

3. NÁKUP FAIR TRADE PRODUKTŮ PRO VLASTNÍ SPOTŘEBU

Sbor nebo náboženská obec se zaváže nakupovat fairtradové zboží (např. káva, čaj, květiny, bavlněné a rukodělné výrobky) pro svou spotřebu.

4. MÍSTNÍ PODPORA

Sbor nebo náboženská obec zahrne fair trade a záležitosti chudých producentů na Jihu do svých modliteb, poskytne prostor k přednáškám na téma fair trade a bude své členy informovat o tom, že podporuje fair trade a že jsou fairtradovým sborem / náboženskou obcí.

5. MÉDIA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Sbor nebo náboženská obec uspořádá nebo se bude podílet jednou za rok na akci podporující fair trade, která bude směřována k širší veřejnosti (akce může být pořádána například v rámci národní kampaně Týden pro fair trade, díkůvzdání za úrodu apod.). V průběhu roku může sbor / náboženská obec zahrnovat téma fair trade také do svých mediálních výstupů určených širší veřejnosti.

Fairtradové veřejné zakázky

- stejně jako zelené veřejné zakázky spadají i fairtradové veřejné zakázky do konceptu udržitelného zadávání
  - nejvhodnější je zadat požadované parametry (např. spravedlivě obchodované výrobky) mezi zadávací podmínky (závazné podmínky plnění zakázky), lze je upravit i do smluvních podmínek
  - Společnost pro Fair Trade připravuje právní analýzu fairtradového veřejného zadávání, výsledky budou k dispozici koncem října 2010
  - Společensky odpovědné zadávání je v souladu s platným právem jak evropským (judikatury ESD a směrnice ES č. 2004/17 a 2004/18), tak i českým (Zákon č. 137/2006 Sb.)
  - příklady: Bristol (v rámci VZ pracovní oblečení a obuv, fairtradové banány pro školní jídelny), u nás Semily – jako první přidali sociální aspekt do VZ (podpora nezaměstnaných a lokálních surovin)
-

---

děkuji za pozornost

Ekumenická akademie Praha

Robert Mimra

e-mail: mimra@ekumakad.cz

www.ekumakad.cz
